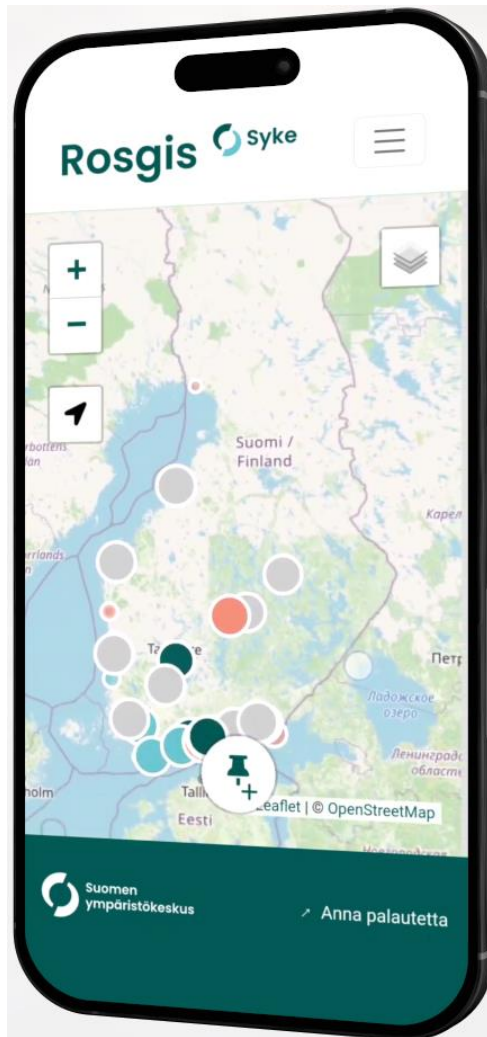

Muovijäte ympäristössä: havaintojen ilmoitus Rosgis-verkkopalvelussa

Lasikuituvenehylkysten kierrätyskampanjan käynnistystilaisuus 15.4.2025
Anna-Riina Mustonen, tutkija, Syke

Suomen ympäristökeskus
Finlands miljöcentral
Finnish Environment Institute

Interreg

Co-funded by
the European Union

Central Baltic Programme

Re:Fish

LIFE21-IPE-FI-PlastLIFE

PlastLIFE-hanke saa EU:n LIFE-ohjelmasta rahoitusta, jolla hankkeen materiaalit on tuotettu. Materiaalien sisältö edustaa ainoastaan hankkeen omia näkemyksiä, joista CINEA/Euroopan komissio ei ole vastuussa.

| plastlife.fi | #plastlife |

”Roskaantuminen aiheuttaa niin sosiaalisia, terveydellisiä, taloudellisia kuin esteettisiäkin ongelmia, ympäristön pilaantumista sekä haittaa eliöille.”

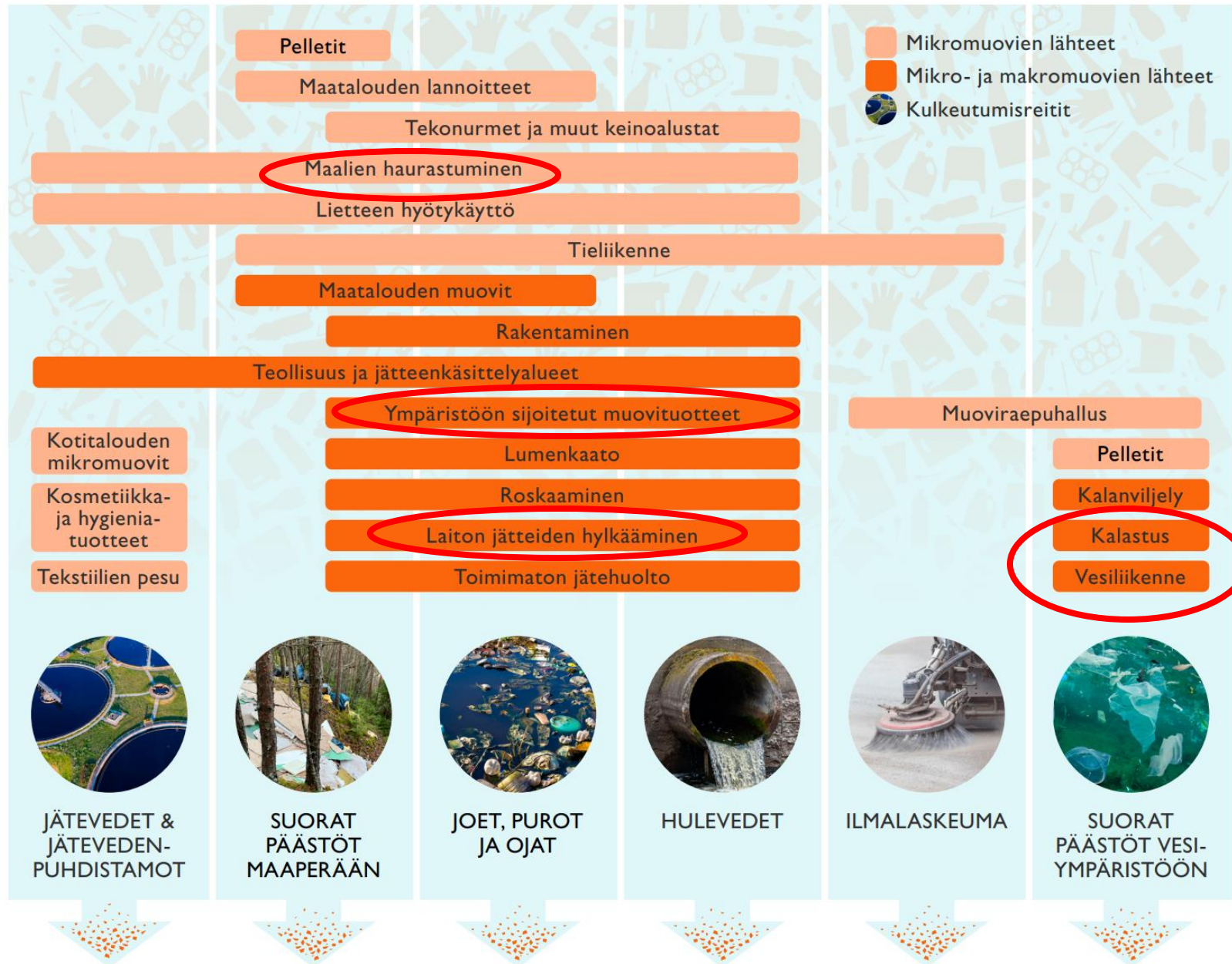

Roskaantumisesta: lasikuituvenehylt

- Syitä
 - Välipitämättömyys
 - Unohtuminen
 - Hylkääminen
 - Kierrätyksen hankaluus/maksullisuus
- Mikromuovit:
 - Maalin murentuminen
- Roskaantuminen hankaloittaa osaltaan kiertotaloutta
 - ympäristöön päätyneen materiaalin laatu on usein heikentynyt.

Muovien lähteet ja kulkeutumisreitit ympäristöön

Makromuovien ekologiset vaikutukset

MAAYMPÄRISTÖ

Takertuminen

Muovikappaleiden
syöminen

Habitaatti-
vaikutukset

Vieraslaajien ja
taudinaiheuttajien
kulkeutuminen

VESIYMPÄRISTÖ

Kuvat: Adobe Stock, Maiju Lehtiniemi. © SYKE. 2022.

Mikromuovien ekologiset vaikutukset

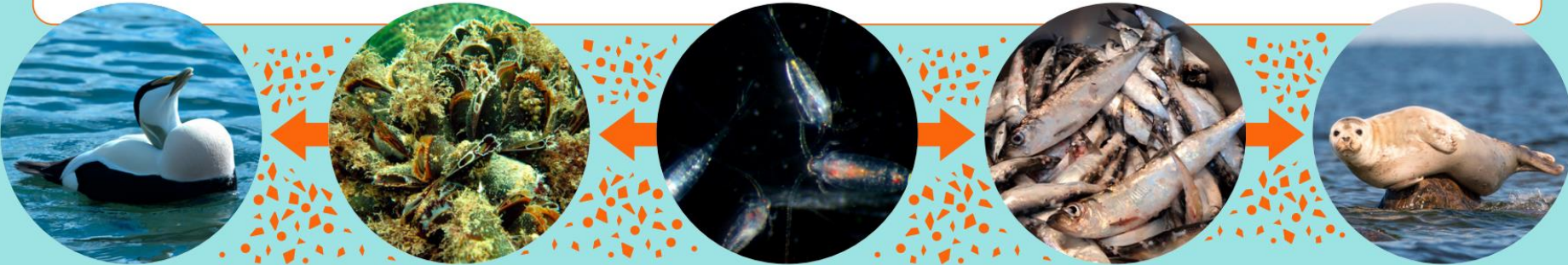
MAAYMPÄRISTÖ

SOLUT JA ELIMET ► Vauriot ja tukokset ruoansulatuskanavassa • Siirtyminen verenkiertoon ja kudoksiin • Tulehdusreaktiot ja stressivasteet

YKSIÖ ► Nälkiintyminen ja kasvun heikentyminen • Takertuminen

EKOSYSTEEMI ► Lisääntymishäiriöt • Käyttäytymisen ja toiminnan muutos

VESIYMPÄRISTÖ

Kuvat: Adobe Stock, Maiju Lehtiniemi, Jukka Mehtonen, Salla Selonen. © SYKE. 2022.

Rosgis-verkkopalvelu

- Rosgisilla kerätään tietoa ympäristöön päätyneistä roskista
- Tiedon avulla voidaan vaikuttaa roskaantumiseen ja kohdentaa toimia eniten roskaantuneille alueille

Rosgis-verkkopalvelu

Kuva: Anna-Riina Mustonen

- Tavoitteena myös kansalaisten aktivointi ja tietoisuuden lisääminen

Sovelluksella kansalaiset voivat ilmoittaa erilaisia roskeen liittyviä ympäristöhavaintoja

**Roskainen
paikka**

**Muovipelletit
rannalla**

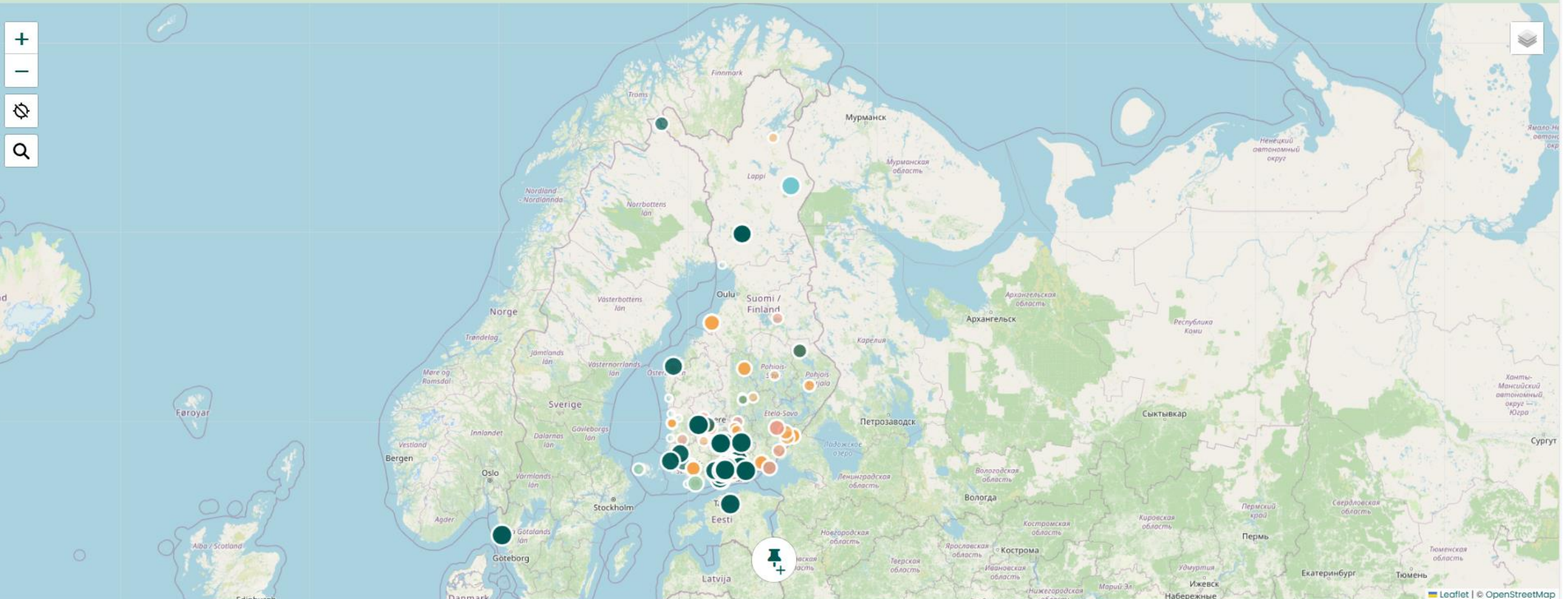
**Kadonnut tai
löytynyt
kalanpyydys**

**Roskeen
takertunut eläin**

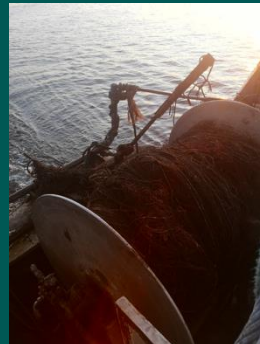
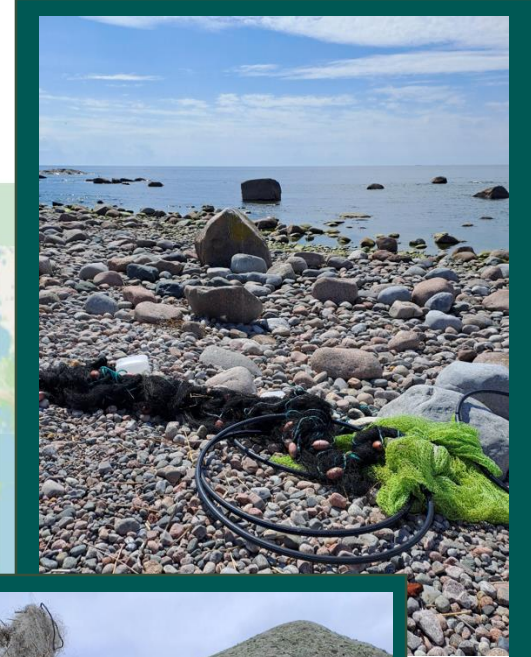
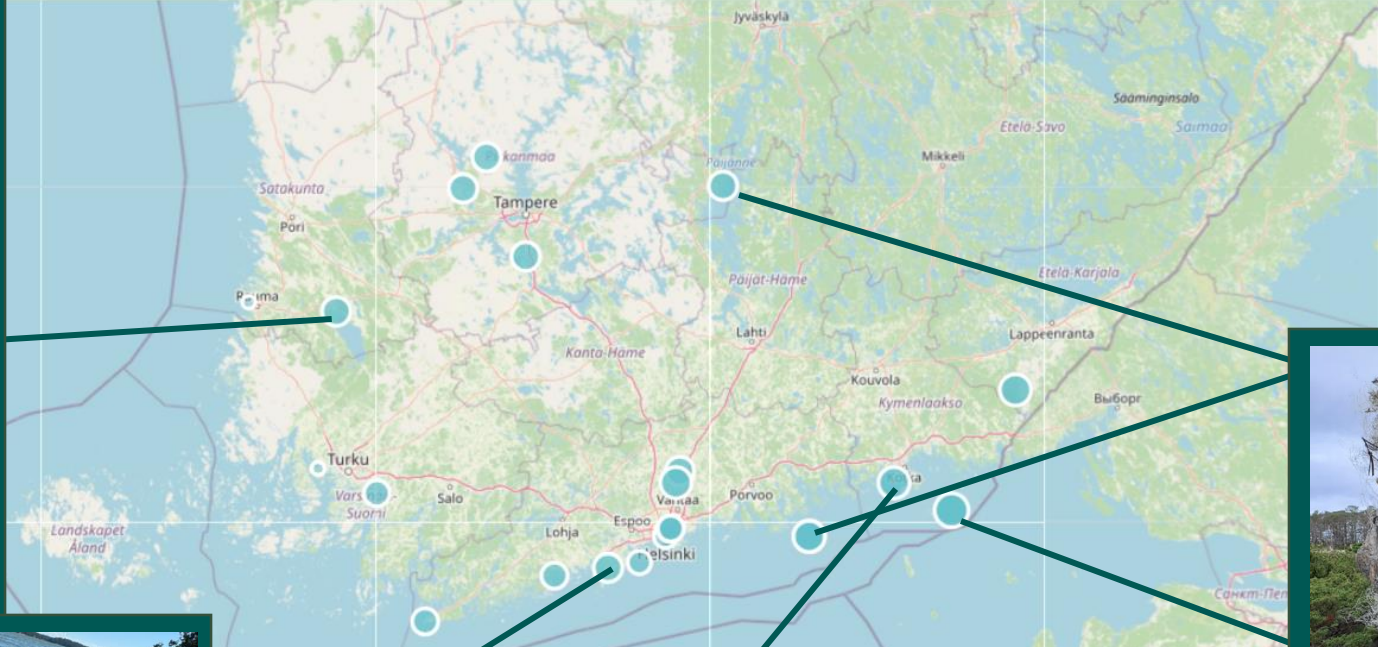
**Pieni roska
rannoilla -
tutkimus**

Kalastusperäisen roskan havaintoja

Lisätiedot
Rannallejääneitä
viehepak-
katkennu-
kohoinee

Missä pyydys sijaitsee?
Vedessä

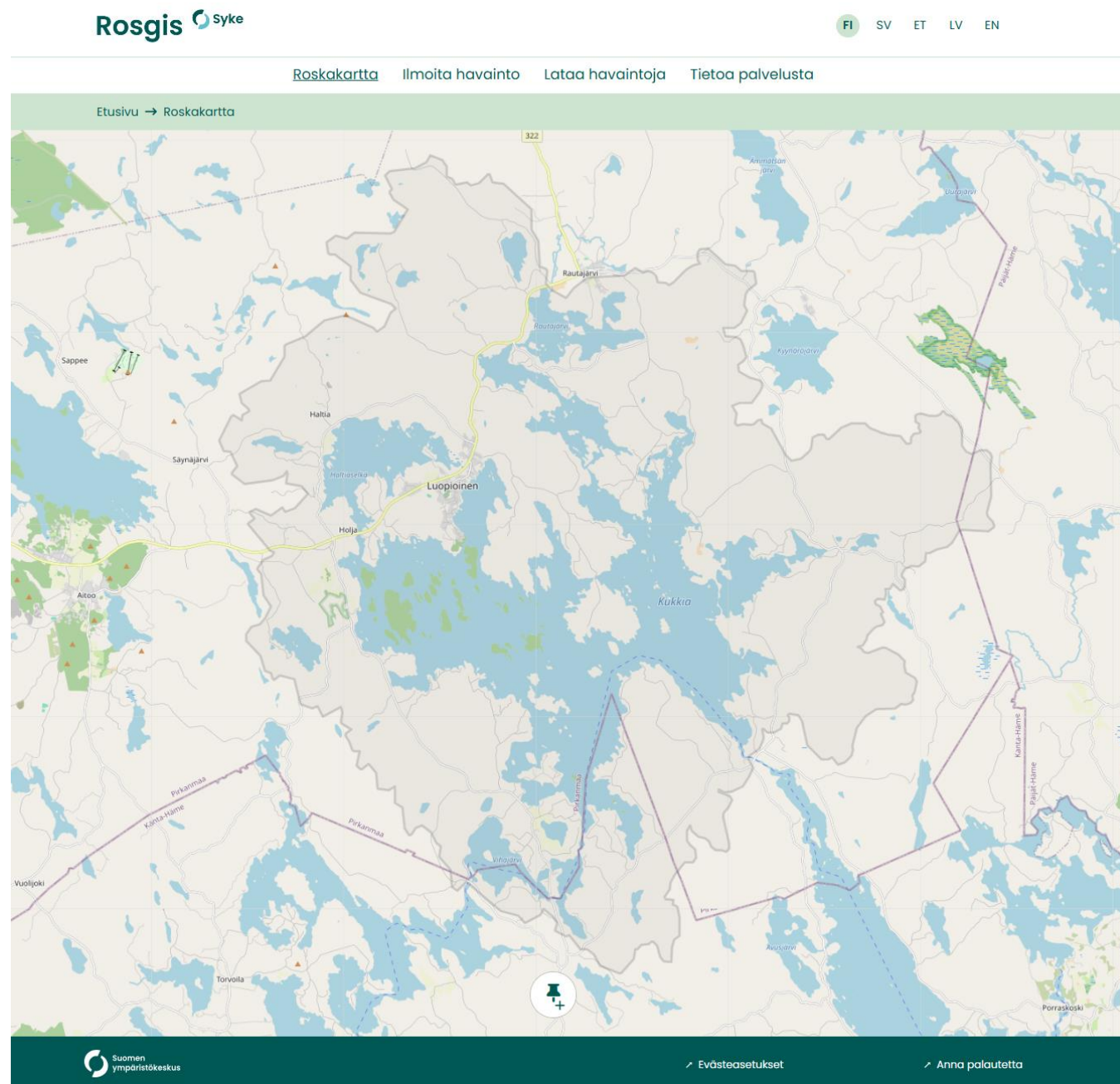
Lisätiedot
Lohirysän aita ankkureineen ja
kohoineen jäi silakkatrooliin. Osa
pyydyksestä saatiin ylös, mutta
valtaosa jäi mereen.

Kukkiajärven hylätyt lasikuituveeneet

Kuva: Leena Ilmola

Kukkiajärven hylätyt lasikuituveneet

Havaintoaika *

04/14/2025 12:43 PM

Veneen tyyppi *

- ☐ Jolla
- ☐ Soutuvene
- ☐ Moottorivene
- ☐ Muu

Veneen kunto

- ☐ Hyvä
- ☐ Vaurioitunut
- ☐ Huono
- ☐ Rikkinainen

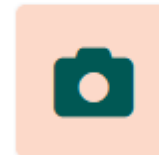
Missä vene sijaitsee?

- ☐ Rannalla
- ☐ Osittain vedessä
- ☐ Muualla

Jos tiedät tai luulet tietäväsi hyllyn omistajan, voit lähettää lisätietoja asiasta sähköpostilla osoitteeseen venehylt@gmail.com. Älä kirjoita henkilötietoja alla olevaan Lisätiedot-kenttään, sillä kaikki tällä lomakkeella lähetetyt tiedot julkaistaan Rosgin roskakartalla.

Lisätiedot

Valokuva(t)

Lähetämällä havainnon hyväksyt CC0-lisenssin ehdot.

▼ Seuraava

Suomen ympäristökeskus
Finlands miljöcentral
Finnish Environment Institute

Kiitos!

Lisätietoja: anna-riina.mustonen@syke.fi

<https://rosgis.syke.fi>

Suomen ympäristökeskus
Finlands miljöcentral
Finnish Environment Institute

Interreg

Co-funded by
the European Union

Central Baltic Programme

Re:Fish

LIFE21-IPE-FI-PlastLIFE

PlastLIFE-hanke saa EU:n LIFE-ohjelmasta rahoitusta, jolla hankkeen materiaalit on tuotettu. Materiaalien sisältö edustaa ainoastaan hankkeen omia näkemyksiä, joista CINEA/Euroopan komissio ei ole vastuussa.

| plastlife.fi | [#plastlife](https://twitter.com/plastlife) |

Mikromuovit

Roskaantuminen aiheuttaa niin sosiaalisia, terveydellisiä, taloudellisia kuin esteettisiäkin ongelmia, ympäristön pilaantumista sekä haittaa eliöille.

Paitsi kulumisen vuoksi, roskia voi päätyä ympäristöön myös ”karkaamisen” tai hylkäämisen seurauksena. Tällaisia ovat muun muassa erilaiset kalapyödykset, suoja-aidat ja maataloudessa käytettävät katemuovit.

Vaikka osalle tuotteista on olemassa keräysjärjestelmiä, ne voivat kuitenkin päätyä roskiksi esimerkiksi karattuaan tuulen mukana tai niistä voi rikkoutua tai murentua osia ympäristöön käytön aikana. Ne voivat myös unohtua ja tulla lopulta hylätyiksi ympäristöön.

Suurimpia tekijöitä tahalliseen roskaamiseen ja jätteiden hylkäämiseen ovat välinpitämättömyys ja jätteiden vastaanoton maksullisuus. Toisinaan vastaanottoasemien epäedulliset aukioloajat voivat myös johtaa jätteiden hylkäämiseen.

Roskaantuminen hankaloittaa osaltaan kiertotaloutta, koska ympäristöön päätyneen materiaalin laatu on usein heikentynyt. Vaikka esimerkiksi muoviroskat saataisiin kerättyä myöhemmin talteen, ovat ympäristön olosuhteet kuten auringonvalo, lämpötilan vaihtelut ja kosteus jo vaikuttaneet muovimateriaalin ominaisuuksiin ja kierrätettävyyteen.

- eliöiden takertuminen roskeen
- roskien aiheuttamat liikuntavaikeudet
- fyysiset vammat tai epämuodostumat
- roskien nieleminen
- muovin sisältämien ja kuljettamien kemikaalien mahdollinen kertyminen
- vieraslajien ja patogeenien leviäminen
- pohjan eliöyhteisöjen rakennemuutokset
- Habitaattivaikutukset: Iso esine voi peittää ison alan allensa ja peittää pienten eliöiden elinalueita
 - Esim. pohjahabitaatti: voi muodostaa uusia habitaatteja
 - Iso vene peittää